

нібито доповнює правозастосовну чи інтерпретаційну діяльність судів, компенсує недоліки формально-юридичних джерел права, перш за все нормативно-правових актів.

Література

1. Оборотов Ю.М. Традиції та інновації у правовому розвитку / Ю.М. Оборотов // Психологія і суспільство № 1, – 2004. – С. 15–42
2. Стецик Н.В. Судова правотворчість у правовій системі Федеративної Республіки Німеччини // Науковий вісник Львівського державного університету Внутрішніх справ № 4. – 2010. – С. 124–128
3. Стрижак А. Порушення процедури внесення змін до Основного Закону знову може мати наслідком визнання їх нелегітимними/А. Стрижак//Закон і Бізнес. URL: https://zib.com.ua/ua/129256-golova_ksu_20072010_rr_andriy_strizhak_porushennya_proceduri.html
4. Вдовіченко С.Л. Відновлення дії попередньої редакції нормативно – правового акта внаслідок визнання Конституційним Судом України внесених до нього змін неконституційними.//Вісник Конституційного Суду України № 2.-2011.-С. 73–81
5. Дудченко В.В. Герменевтика права: розвиток юриспруденції: навч. посіб. / В.В. Дудченко, М.Р. Аракелян, В.В. Завальнюк. – Одеса: Фенікс, 2014. – 184 с.
6. Мелякова Ю.В. Правотворчість у прецедентному і континентальному праві: герменевтичний аналіз / Ю.В. Мелякова // Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого № 2 (12), 2012. – С. 126–143

Ключові слова: правовий акт, негативна правотворчість, неконституційність, судова правотворчість, джерело права.

Ключевые слова: правовой акт, негативное правотворчество, неконституционность, судебное правотворчество, источник права.

Key words: legal act, negative lawmaking, unconstitutionality, judicial lawmaking, a source of law.

Король Катерина Миколаївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»
аспірант кафедри загальної теорії права та держави*

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРАВОВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Термін «ідентичність» (від позднелат. *identicus* – тотожний, однаковий) широко став використовуватися в соціальних і гуманітарних науках у другій половині ХХ ст., перш за все в соціології. Поступово

він увійшов в категоріальний апарат багатьох гуманітарних наук і перетворився в міждисциплінарну наукову категорію [1, с. 6].

В сучасних дослідженнях прийнято диференціювати ідентичність в залежності від соціальних інституцій, до яких може належати людина (етнічна, політична, релігійна тощо). У зв'язку з цим важливим є виділити і правову ідентичність, що являє собою юридичну значущість. Вперше виникнення поняття правової ідентичності було викликано вирішенням питання праврозуміння.

Як відомо, будь-яка ідентичність – це насамперед продукт соціальної взаємодії, що породжує стан колективної єдності та виражається в спільній свідомості [2, с. 13]. Багато вітчизняних та зарубіжних підходів до визначення правової ідентичності ґрунтуються на тому, що держава наділяє суб'єкта правовим статусом, що і є основою правової ідентичності. Соціальна ідентичність набуває правовий характер в той момент, коли держава тим чи іншим своїм рішенням закріплює дану соціальну групу як правової спільноти, тобто надає індивідам певні права та обов'язки, пов'язані саме з їх членством в даній соціальній групі. Але в дійсності ідентичність визначається особистим досвідом зіткнення суб'єкта з правовими інститутами та його місцем в правовій системі. Тобто суб'єкт аналізує для себе лише ту інформацію, яка безпосередньо стосується його життя, і виконуючи юридично значимі дії правовий статус суб'єкта постійно змінюється. Важливою ознакою є реалізованість прав та обов'язків, наданих суб'єкту, його емоційна та інтелектуальна залученість до процесу. Вона відображає соціально-правову сутність особистості. Таким чином не можна заперечувати тісний зв'язок правового статусу суб'єкта, яким наділяє його держава та його правової свідомості, що ґрунтується на його особистому досвіді.

Визнання людини як суб'єкта права через призму її особистості – основний етап правової ідентифікації.

Від того, наскільки право наближене до потреб суспільства, чи дотримані такі загальні принципи права як принцип гуманізму, справедливості, рівності, залежить процес включення правової інформації до життя особи, процес правової ідентифікації, правової

соціалізації, які в свою чергу визначають структуру правосвідомості особи і визначають її поведінку.

Розуміння сутності права залежить в першу чергу, від правової освіти, по-друге, від правового виховання суспільства. Демократична правова держава формує у підсвідомості громадян високий рівень правової поведінки, набуття навичок та знань для правильного використання під час виконання тих чи інших юридичних дій. Лише в такій дійсності громадянин може в повній мірі права та обов'язки та свідомо сприймати право як найвищу цінність. В свою чергу, правова ідентичність особи свідчить про високий рівень правосвідомості та правової культури суб'єкта права, що є важливим у процесі правотворчості та правозастосування в подальшому.

Таким чином ми можемо виділити два ключових елемента, що включає в себе поняття правова ідентичність. Перший – правова самосвідомість, реальне усвідомлення суб'єктом відношення себе до даної соціальної групи, усвідомлення своїх прав та обов'язків, свідому реалізацію їх у повсякденному житті. Другий не менш важливий елемент – офіційне визнання державою суб'єкта, як носія правового статусу.

Так, Юрій Ветютнев виділяє третій елемент правової ідентичності – державне забезпечення, тобто вся сукупність необхідних гарантій, починаючи з соціально-економічних, політичних, закінчуючи заходами державного примусу, які власне кажучи, і становлять змістовне наповнення правової ідентичності [3, с. 2].

Тобто забезпечення суб'єктивних юридичних прав з боку держави як окремий елемент правової ідентичності пов'язане зі створенням умов для соціально-правового розвитку особи, відповідністю й ефективністю державно-правових засобів на шляху до формування правової ідентичності, правильним перебігом усіх трьох стадій механізму правового регулювання: 1) правотворчості; 2) реалізації суб'єктивних прав і суб'єктивних юридичних обов'язків; 3) покладання юридичної відповідальності.

Таким чином, правова ідентичність – це стан всебічного усвідомлення суб'єктом відношення себе до соціальної групи, де він

надає значущість та усвідомлює принципову важливість своєї ролі в правовій системі. В той же час така соціальна група офіційно визнана державою, яка наділяє суб'єкта правовим статусом. Існування правової ідентичності в такому вигляді притаманне та може бути застосовано лише для членів суспільства з високою правовою культурою.

Література

1. Хабибулин А. Г., Рахимов Р.А. Государственная идентичность как элемент правового статуса личности // Государство и право. 2000. № 5. С. 6.
2. Резников Е. В. Понятие правовой идентичности // Право и современные государства. 2014. С. 13.
3. Резников Е. В. Психолого-правовой анализ понятия «Правовая идентичность» // URL: <http://www.civisbook.ru/files/File/Vetyutnev.pdf>

Ключові слова: ідентичність, правова ідентичність, правовий статус, правова свідомість.

Ключевые слова: идентичность, правовая идентичность, правовой статус, правовое сознание.

Key words: identity, legal identity, legal status, legal consciousness.

Дядюк Катерина Олегівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»
студентка факультету прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)*

ПОНЯТТЯ ІНШОГО У ФІЛОСОФІЇ ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ Ж.-П.САРТРА

Людина, яка розвивається, хоча би раз замислювалася над власним буттям та буттям інших. Під час цього мисленнєвого процесу варто вміти знаходити відмінності між згаданими проявами буття. Викликано це тим, що в процесі розвитку, особистість не знаходиться у вакуумі, вона існує і пізнає. Завдяки цьому людина здатна комунікувати з іншими такими ж – людьми і, як наслідок, вона знаходиться не тільки у своєму бутті, а й у бутті Іншого. Це означає, що людина перебуває в екзистенціальному розвитку. Філософія Іншого, яка